

سر مقاله

ادامه از صفحه یک ...

که در جلسات غیر علنی دارند چنین کاری می کنند و ضمن هماهنگی با متحاندانشان مشغول مشورت در مورد تعیین تاریخی به عنوان ضرب‌الاجل برای مذاکرات وین هستند.
اروپایی‌ها نیز همین مسیر را در پیش گرفته‌اند. دولت جو بایدن فکر می کند که در حال حاضر تنها چند روز به نقطه تصمیم‌گیری حساس باقی مانده است و اینکه با یک توافق به دست خواهد آمد و آمریکا به توافق هسته‌ای باز می‌گردد یا اینکه مذاکرات شکست می‌خورد و دولت به سمت فشار بیشتر بر ایران حرکت می‌کند.
بنابر آنچه کارشناسان و تحلیل‌گران غربی می‌گویند طرف‌های غربی فهمیده‌اند که جمهوری اسلامی در این دور از مذاکرات دست بر تر را در اختیار دارد؛ هم وضعیت داخلی ایران و شرایط صادرات و فروش نفت رو به بهبود است و هم قطار دیپلماسی ایران در وین متوقف نیست!ازاین‌روست که گذشت زمان به نفع غربی‌ها نیست!- چراکه آن‌ها نگران کند شدن ابزارهای تحریمی خود و خنثی‌سازی تحریم‌ها از سوی ایران هستند. هر چه زمان می‌گذرد مسئله خنثی‌سازی تحریم‌ها نمود واقعی‌تری پیدا می‌کند و دست‌خالی طرف‌های غربی بیشتر رو می‌شود.
همین است که آن‌ها این روزها به تکرار رفتن «ضرب‌الاجل» روی آورده‌اند. بنابراین تعیین ضرب‌الاجل نشان می‌دهد که کاهش تعهدات هسته‌ای به‌ویژه در خصوص نوع سانتریفیوژها و سطح غنی‌سازی، تهدیدی معتبر جلوه کرده و نگرانی دولت‌های غربی را برانگیخته است.
همچنین در شرایطی که به نظر می‌رسد شرایط مد نظر ایران در خصوص رفع تحریم‌ها و راستی‌آزمایی در پیش‌نویس جدید گفت‌وگوها گنجانده شده، نشان از آن دارد که در جریان تداوم مذاکرات ممکن است به تدریج طرف‌های غربی وادار به پذیرش برخی مطالبات ایران شوند به همین دلیل با تعیین بازه زمانی کوتاهی خواستار احیای توافق و بازگشت ایران به تعهدات برجامی شده‌اند.
هدف غربی‌ها این است تا با ارائه چارچوب‌های زمانی و ضرب‌الاجل‌های مصنوعی تیم مذاکره‌کننده کشورمان را تحت‌فشار گذاشته و در نهایت ایران را نسبت به مطالبات و شروط اصلی خود (لغو همه تحریم‌ها، اخذ تضمین و ضرورت راستی‌آزمایی طرف غربی) وادار به عقب‌نشینی کنند.
نشانه دیگر تعیین ضرب‌الاجل، فقدان کارایی و ضمانت تهدیدات نظامی رژیم صهیونیستی در ایفای نقش «پلیس بد» است. تجربه نشان داده با وجود اخلاخ‌های رخ‌زاده ناشی از خراب‌کاری‌های این رژیم در بر نامه هسته‌ای، سرعت این برنامه بیش از گذشته ادامه یافته است. بنابر این آمریکا و کشورهای اروپایی در یافته‌اند که در صورت شکست مذاکرات نمی‌توانند راهبرد پایداری برای توقف آن از طریق عملیات میدانی بیابند.

آمریکا اجازه تعیین ضرب‌الاجل ندارد
باید توجه داشت که آمریکا‌یی‌ها بدون اشاره به سال‌های تعهدی اروپایی‌ها در قبال برجام که باعث خاک خوردن این‌ توافق و عدم توجه به مفاد آن از سوی کشورهای اروپایی عضو آن شده است، حالا ضرورت شتاب و عجله و ضرب‌الاجل برای رسیدن به توافق می‌گوید و تلویحا و صریحا،ایران را عامل‌ کندی ویند مذاکرات معرفی می‌کند. البته آن‌ها در طول مذاکرات هسته‌ای طی سال‌های گذشته نشان داده‌اند که هر بار برای تحقق خواسته‌های خود راهبردهای متفاوتی را مد نظر قرار می‌دهند تا به واسطه آن بتوانند ایران را به سمت مسیری که خود طراحی و کشیده‌اند هدایت کنند. یکی از این موارد، بیان و تعیین ضرب‌الاجل برای دستیابی به توافقی است که قطعا خواسته‌های به حق مورد نظر جمهوری اسلامی ایران در آن لحاظ نشده باشد.
دست‌انویز قرار دادن موضوع «زمان» برای تشدید فشار بر ایران در حالی صورت می‌گیرد که به چند دلیل آمریکا اجازه بهره‌گیری از این سیاست را در مذاکرات وین ندارد.
اول اینکه از لحاظ قانونی آمریکا به دلیل خروج غیر قانونی از برجام، اکنون عضوی از این موافقت‌نامه محسوب نمی‌شود و در مذاکرات نیز حضور ندارد بنابر این با توجه به این شرایط ایالات متحده، این کشور اجازه تعیین چارچوب برای مذاکرات ندارد.
دلیل دوم این است که این اتخاذ این رویکرد بدون اخذ موافقت سایر طرف‌های مذاکره یعنی ایران، چین و روسیه و اجدارش حقوقی از نقطه نظر تأثیر گذاری بر اصول و مبانی مذاکرات نیست.
فشار در راستای تعیین ضرب‌الاجل برای دستیابی به توافق با طرح مسئله توافق موقت و تسریع در روند مذاکرات در حالی انجام می‌شود که مقامات ایرانی بارها بر این موضع تأکید کرده‌اند: «هیچ‌گونه ضرب‌الاجلی را برای تعیین به توافق نمی‌پذیرند.»

علاوه بر ایران، تعیین ضرب‌الاجل با مخالفت روسیه مواجه شده و مورد اجماع همه بازیگران وین نیست در همین حال «میخائیل اولیانوف» نماینده روسیه در مذاکرات روز شنبه (اول بهمن‌ماه) در توتنیی نوشت: «روسیه احساس فوریت بر مذاکرات را دارد اما با تعیین ضرب‌الاجل‌های مصنوعی مخالف است.» در نهایت باید گفت اگر چه طولانی شدن مذاکرات برای ایران مطلوب نیست، اما تن دادن به عجله برای رسیدن به هر توافقی آن هم زیر فشار تهدید و تحریم قطعاً نامطلوب‌تر و زیان‌بار تر است.
با توجه به اینکه دور هشتم مذاکرات جمهوری اسلامی و ۴+۱ شرایط نسبتاً مناسبی را درون خود و پشت میزهای مذاکره طی می‌کند، قطعاً جمهوری اسلامی ایران برای حصول نتیجه‌ای که تضمین نهایی را به ما ندهد کمترین عجله‌ای ندارد. مسئله و اولویت اصلی برای تهران «حل مسائل» است و اگر قرار باشد مسائل فی‌مابین با در نظر گرفتن منافع ملت ایران رفع نشود، قید زمان و تعیین ضرب‌الاجل هیچ موضوعیتی نخواهد داشت.

«نهماجا» برمبنای راهبرد بازدارندگی تسلیحات خود را ارتقا می‌دهد

مهر: جانشین فرمانده نیروی هوایی ارتش گفت: نیروی هوایی با کمک متخصصان داخلی خود و کارکنان صنعت دفاعی در راستای ایجاد بازدارندگی و راهبرد دفاعی، تسلیحات خود را ارتقا می‌دهد.

امیرمهدی هادیان، جانشین فرمانده نیروی هوایی ارتش در دوره هیئت معارف جنگ در جمع دانشجویان دانشگاه افسری امام(ع) با تأکید بر فرهنگ ایثار و از خودگذشتگی در ارتش، گفت: فرهنگ ایثار، از خودگذشتگی و عشق به شهادت، در ارتش و دیگر نیروهای مسلح کشور باعث شد معادلات در ۸ سال دفاع مقدس و در حال حاضر طور دیگری رقم بخورد. وی افزود: امروز هویت و شناسنامه نیروهای مسلح و ملت غیور ما، خون مطهر شهداست و ما باید به عنوان وارثان این میراث گران‌بها، از آن مراقبت و پاسداری کنیم.

سفر

این روزها وین پایتخت اتریش میزبان مذاکراتی است که کشورها را به تعیین آینده‌شان نزدیک می‌کند و در همین زمینه دیدارهای دو جانبه و چندجانبه بسیاری برای دستیابی به این توافق‌ها میان ایران، کشورهای ۴+۱ و آمریکا بر گزار می‌شود. مذاکرات وین که با محوریت لغو تحریم‌ها در پایتخت اتریش بر گزار می‌شود، روز جمعه نیز با برگزاری دیدارهایی میان مذاکره‌کنندگان ارشد کشورهای ایران و ۴+۱ دنبال شد.

علی باقری مذاکره‌کننده ارشد کشورمان بعد از ظهر جمعه با آن‌یکه مورا هماهنگ کننده گفت‌وگوها در هتل کوپورگ وین دیدار کرد. رئیس هیئت مذاکره‌کننده ایران پس از دیدار با نماینده اتحادیه اروپا در مذاکرات با میخائیل اولیانوف مذاکره‌کننده ارشد روسیه دیدار کرد. وی همچنین با نمایندگان سه کشور اروپایی گفت‌وگو کرد.
همرمان با این دیدارها، جلساتی در سطح کارشناسی در خصوص موضوعات مختلف، بر رفع تحریم‌ها در جریان بود.
چندی پیش نماینده گسرو ۴+۱ و اتحادیه اروپا در غیاب ایران، برای ارزیابی آخرین وضعیت مذاکرات با یکدیگر ملاقات کردند.

میخائیل اولیانوف مذاکره‌کننده ارشد روسیه در توتنیی با اعلام این خبر گفت:

همکاران غربی همان‌طور که الان این کار را انجام می‌دهند بر لزوم نهایی کردن مذاکرات در اسرع وقت تأکید دارند.

روسیه در این حس فوریت شریک و با ضرب‌الاجل‌های مصنوعی مخالف است.

این در حالی است که ژان اولودریان وزیر امور خارجه فرانسه روز پنجشنبه با تأکید بر تداوم به کارگیری ضرب‌الاجل برای فشار بر ایران در میز مذاکره، افزود: مذاکرات وین باید تسریع شود و مذاکرات نمی‌تواند از این آramی ادامه یابند. وزیر خارجه آلمان و آمریکا در نشست خبری مشترکی اذعاهای خود درباره مذاکرات وین را تکرار کردند.
آنتونی بلینکن وزیر خارجه آمریکا با به کارگیری تاکتیک ضرب‌الاجل برای فشار بر تیم مذاکره‌کننده ایران در مذاکرات وین ادعا کرد: ما در زمان حساس و تعیین کننده‌ای هستیم؛ می‌توانیم به نتیجه موفق برساییم و به نگرانی‌های اصلی همه طرف‌ها

سیاست داخلی

رییس سازمان پدافند غیرعامل کشور؛

مناطق آزاد واحدهای عملیاتی خنثی‌کننده جنگ اقتصادی است

رییس سازمان پدافند غیرعامل کشور با تأکید بر اهمیت ویژه حکمرانی یکپارچه در مناطق آزاد، گفت: این مناطق از ظرفیت گسترده‌ای برای خنثی‌سازی جنگ اقتصادی برخوردار است که باید برنامهریزی ویژه‌ای برای استفاده از این ظرفیت در دستور کار قرار گیرد. سردار غلامرضا جلالی در دیدار «سعيد محمد» دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی که به میزبانی دبیرخانه این شورانجام شد، به تبیین نکاتی درباره اهمیت موضوع پدافند غیرعامل پرداخت و گفت: پدافند غیرعامل از جمله موضوعاتی است که مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) همواره بر اهمیت آن و ضرورت همکاری مسئولین دستگاه‌های اجرایی با سازمان پدافند غیرعامل کشور تأکید داشته‌اند. رییس سازمان پدافند غیرعامل کشور در ادامه به تشریح اهمیت نقش مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به عنوان واحدهای عملیاتی خنثی‌کننده جنگ اقتصادی و تحریم‌های دشمن پرداخت و افزود: در این حوزه ظرفیت‌هایی وجود دارد که می‌توان از آن جهت برنامهریزی عملیاتی رفع چالش‌های اقتصادی کشور بهره برد.

جلالی با اشاره به نقش شسورای عالی مناطق آزاد در استفاده از ظرفیت‌های بانک‌های بین‌المللی، گفت: باید همکاری‌های اقتصادی منطقه‌ای و جهانی به سمت حذف دلار و استفاده از ظرفیت تبادلات مالی دوجانبه سوق پیدا کند. رییس سازمان پدافند غیرعامل کشور در بخش دیگری از سخنان خود مناطق آزاد را دروازه ورود تولیدکنندگان و کارآمد به کشور دانست و افزود: این مناطق می‌تواند نقش موثری در توسعه و پیشرفت کشور ایفا کند. البته باید از تبدیل شدن مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به دروازه واردات و قاچاق غیر رسمی جلوگیری شود. جلالی با اشاره به لزوم استقرار ضابطه‌مند ضایع در مناطق آزاد و در نظر گرفتن ملاحظات پدافند غیرعامل عنوان کرد: باید در کنار توسعه، به ایمنی و امنیت آن نیز توجه و آمادگی‌های لازم جهت جلوگیری از مخاطرات صنعتی و امنیتی در آن‌ها لحاظ شود. وی بیان کرد: برنامهریزی جهت رفع آسیب‌پذیری‌های زیرساختی مناطق آزاد و پیش‌بینی برنامه‌های سالیانه جهت آموزش، فرهنگ سازی و تدوین طرح‌های عملیاتی و برگزاری مانورهای ارتقای آمادگی برابر تهدیدات از دیگر موضوعات مطرح شده توسط رییس سازمان پدافند غیر عامل کشور بود.

مراسم تحلیف سرهنگ دوم «بیلی فارل» نخستین فرمانده زن کشتی جنگی آمریکایی

منبع: رویترز

حال و هوای همه طرف‌های مذاکره در این روزهای وین؛

روزهای پر تحرک وتعیین‌کننده در دیپلماسی

© AP

خود بیان کرد: پیشرفت‌هایی در حال به دست آمدن است.
بایدن در این نشست خبری در پاسخ به سؤال خبرنگاری مبنی بر اینکه نظر شما در مورد مذاکرات هسته‌ای ایران چیست و آیا فکر می‌کنید این مذاکرات پیشرفت خواهد داشت یا زمان آن رسیده است که مذاکرات را رها کنید؟ افزود که اکنون زمان دست کشیدن درها کردن نیست، پیشرفت‌هایی در حال انجام است.
رئیس‌جمهور چین و آمریکا ادامه داد که گروه ۵+۱ متحد و یک صدا هستند، اما باید دید چه اتفاقی رخ خواهد داد. حسین عبداللّه‌یان و وزیر امور خارجه کشورمان در خصوص مواضع چین و روسیه در جریان مذاکرات گفت: نماینده چین در وین در کنار نماینده روسیه نقش مثبتی را در حمایت از حقوق هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران و در حمایت از لغو تحریم‌ها دنبال می‌کنند. رئیس دستگاه دیپلماسی اضافه کرد: امروز توافقات مهم‌تری را دنبال می‌کنیم تا در وین در زمانی کوتاه به یک توافق خوب دست پیدا کنیم، در این موضوع نقش چین در کنار روسیه

سیاست خارجی

رسانه آمریکایی خبر داد،

پیشنهاد توافق موقت هسته‌ای روسیه به ایران

یک شبکه خبری آمریکایی در خبری اختصاصی مدعی شد روسیه به ایران پیشنهاد توافق موقت هسته‌ای ارائه کرده که ظاهراً با پذیرش تهران مواجه نشده است. شبکه خبری «ان بی سی آمریکا در خبری اختصاصی به نقل از چند مقام مطلع آمریکایی مدعی شده، در جریان سفر اخیر سید ابراهیم رییس جمهوری اسلامی ایران به مسکو، روسیه با اطلاع آمریکا یک پیشنهاد توافق موقت هسته‌ای به ایران ارائه کرده است. بر اساس این گزارش، پیشنهاد روسیه بر مبنای توقف غنی‌سازی ۶۰ درصدی از سوی ایران در ازای رفع بخشی از تحریم‌های آمریکا و دسترسی ایران به برخی از منابع مسدود شده مالی این کشور در خارج است. با وجود اطلاع آمریکا از مفاد این پیشنهاد روسیه، اما یک مقام ارشد دولت جو بایدن به شبکه «ان بی سی» گفته تدابیر موقتی موضوع بحث‌های جدی در مذاکرات وین نیستند. این مقام آمریکایی گفته: ما نمی‌توانیم درباره مذاکراتی که میان روسیه و ایران انجام شده صحبت کنیم اما در این مر حله معتقدیم چنین تمهیدی موقتی موضوع بحث‌های جدی نیست. بر اساس گزارشان بی سی، دولت روسیه هنوز به این خبر واکنش نشان نداده و هیات‌نمایدگی ایران در سازمان ملل متحد نیز اعلام کرده تهران به دنبال توافق موقت نیست و به‌نوشته ان بی سی حاضر به اظهار نظر درباره جزئیات پیشنهاد روسیه نشده است. بر اساس این گزارش، ایران پیشنهاد «توافق موقت» روسیه را رد کرده است اما به‌نوشته ان بی سی، اگر چنین توافقی صورت بگیرد آمریکا و دولت‌های دیگر احتمالاً آن را گام نخست در راه بازگشت به برجام قلمداد خواهند کرد. منابع شبکه خبریان بی سی گفتند بر اساس پیش‌نویس توافق موقتی که روسیه به ایران پیشنهاد کرده، تهران ملزم به توقف غنی‌سازی اورانیوم با خلوص ۶۰ درصد و دفع ذخایر فعلی خود- احتمالاً صادرات آن به روسیه- همراه با برخی دیگر از محدودیت‌ها در برنامه هسته‌ای رو به پیشرفت خود شده است؛ و در ازای آن دولت ایران به میلاردها دلار در آمد نفتی مسدود شده در حساب‌های بانکی خارجی از جمله در کره جنوبی دسترسی خواهد داشت.

جدایی طلبان شرق اوکراین در یک سنگر در استان دونتسک در شرق اوکراین.

منبع: یو یورنیوز

حضور رئیس‌جمهور در مناطق سیل‌زده الگوی «مدیریت جهادی» است

فارس: رئیس شورای ائتلاف نیروهای انقلاب گفت: بازدید رئیس‌جمهور از مناطق سیل‌زده کرمان آن هم چند ساعت پس از بازگشت از سفر فشرده به روسیه، می‌تواند الگوی مدیریت جهادی برای همه خادمان مردم باشد.

غلامعلی حداد عادل رئیس شورای ائتلاف نیروهای انقلاب اسلامی در حساب‌کاری‌ی خود در توتنیی با اشاره به بازدید رئیس‌جمهور از مناطق سیل‌زده جنوب کرمان نوشت: بازدید رئیس‌جمهور از مناطق سیل‌زده کرمان آن‌هم تنها چند ساعت پس از بازگشت از سفر فشرده به روسیه، هم ارزش و اهمیت دارد و هم پیام. وی تأکید کرد: رفتار رئیس‌جمهور می‌تواند الگوی مدیریت جهادی برای همه خادمان مردم باشد. گفتنی است؛ حجت‌الاسلام سیدابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور پس از سفری دوازده به مسکو و دیدار با «ولادیمیر پوتین»، مقامات عالی‌رتبه روسیه و ایرانیان مقیم این کشور به تهران بازگشت.

سیاست Policy

NasleFarda.net
 naslefardanews
 naslifarda

می‌دهند آمریکا بر گشته است، هنوز به تعهدات خود در توافق هسته‌ای برنگشته‌اند.

رئیس جمهوری کشورمان تصریح کرد: ما به چیزی کمتر از حقوق خود رضایت نمی‌دهیم. جمهوری اسلامی ایران در رسیدن به توافق جدی است اگر طرف‌های مقابل بر رفع واقعی و مؤثر تحریم‌ها جدی باشند.

این روزها مذاکرات به مرحله‌ای رسیده است که نیاز به تصمیم‌گیری‌های سخت سیاسی برای طرف‌های غربی دارد. ضروری است که طرف‌های غربی با برداشتن گام‌های مثبت، حسن نیت خود را برای دستیابی به توافق نشان دهند.

بر اساس تجربیات گذشته، آمریکا و سه کشور اروپایی می‌دانند که بازی مقصر نمایی علیه جمهوری اسلامی ایران و اعلام اینکه رمان در حال پایان است در مذاکرات کارساز نبوده و باید با اقدامات عملی خود، برای دستیابی به توافق گام بردارد.

جمهوری اسلامی ایران به‌دنبال توافقی پایدار و قابل اتکاست؛ توافقی که ثابت کند ایالات متحده به مانند قبل، توافق‌نامه‌ها و قطعنامه‌های بین‌المللی را به سخره نگرفته و هیچ دولتی در آمریکا، از این توافقات خارج نخواهد شد. پیشرفت در متون مرتبط با موضوع هسته‌ای نشان دهنده میزان جدیت ایران در دوره‌های جدید مذاکرات پس از آغاز دولت سیزدهم بوده و حالا زمان آن رسیده که غرب جدیت خود را در موضوعات تحریمی نشان دهد. مذاکرات وین این روزها در حالی پیگیری می‌شود که ایران و ایالات متحده از طریق متن مکتوب غیر رسمی، نظرات خود را در موضوعات چهارگانه رفع تحریم‌ها، اطمینان از رفع مؤثر تحریم‌ها، تعهدات هسته‌ای و راستی‌آزمایی ارائه کردند و تیم‌ها در حال بررسی این متون هستند. دور هشتم مذاکرات لغو تحریم‌ها از ششم دی‌ماه در وین آغاز شده است، هیئت‌های مذاکره‌کننده و کشورهای ۴+۱ سرگرم بحث درباره از سرگیری اجرای توافقات سال ۹۴ با تمرکز بر راستی‌آزمایی توافقات است.

رفع تحریم‌ها و تضمین هستند. به اذعان تیم‌های مذاکره‌کننده، این گفت‌وگوها پیشرفت‌هایی هر چند کم و کند داشته است. تیم‌های مذاکره‌کننده و روسیه، با بیان اینکه آمریکا به دنبال مقابله با حقوق ملت ماست، گفت: فلسفه ما روشن است ما از حقوق ملت خود کوتاه نمی‌ایم. آن‌هایی که شعار

تحلیل

ادامه از صفحه یک...

عدم اجرای هر یک وعده از سوی سیاست‌مداران، خراششی بر پیکره اعتماد سیاسی و سرمایه اجتماعی ایرانی‌ها می‌اندازد و وقتی این وعده‌های اجرا نشده روی هم تلنبار می‌شوند، توانایی سیاست‌گذاران برای اصلاحات روز به روز کاهش پیدا می‌کند.

بحران‌های سوم تا دهم: از آب تا باتک واز فقر تا سالمندی

دو بحران نخست، بنیادی و زیربنایی هستند و شاید همه بحران‌های دیگر به‌سه همان دو بحران برگردد. بحران‌های دوم تا دهم را، اما می‌توان به شکل‌های مختلفی دسته‌بندی کرد. حتی می‌توان این فهرست را به شکلی دیگر دسته‌بندی کرد. (آنچه در ادامه می‌آید، عمدتاً شکل به روز شده‌ای از همان گزارش «مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری» در سال ۱۳۹۶ است). سومین بحران، بحران آب است که از فرط تکرار، دیگر نگران‌کننده به نظر نمی‌آید. ایران از نظر آبی ورشکسته شده و تا ۱۰ سال آینده، بسیاری از شهرهای «فلات مرکزی ایران» (پهنه‌ای که اصفهان، شیراز، قم، یزد، کرمان، شیراز و ده‌ها شهر دیگر را در بر می‌گیرد) غیرقابل سکونت خواهد بود.

تا پیش از آن، اگر سرمایه‌گذاری جدیدی در زمینه بهبود مصرف صورت نگیرد، تا پیش از سال ۱۴۰۵ خورشیدی، کشاورزی در بخش عمده‌ای از «فلات مرکزی ایران» تعطیل شده و صدها هزار نفر با بحران بیکاری مواجه می‌شوند. این بحران، می‌تواند به سرعت شکل امنیتی- اجتماعی به خود بگیرد. بحران چهارم، بحران غیرنفتی شدن اقتصاد ایران است. اقتصاد ایران از سر تا پا به نفت عادت کرده و دست کم از دهه ۱۳۵۰ به این سو، ایران در مجموع یک «دولت نفتی» (Petro-state) بوده است.

در سال‌های اخیر، تحت فشار تحریم‌ها، از عادت اقتصاد ایران به نفت کاسته شده، اما مشکل این است که جهان هم در حال کنار گذاشتن نفت است. اگر نفت نباشد، یک دهه آینده برای اقتصاد ایران توأم با فشارهای سنگین اقتصادی خواهد بود.

بحران پنجم، بحران تحریم‌هاست. ایران «تحریم شده‌ترین کشور در تاریخ اقتصاد جهان» است. برآوردها نشان می‌دهند که حدود ۱۸۰۰ مورد تحریم علیه اقتصاد ایران وضع شده که در دنیا بی‌سابقه است. باز کردن کلاف تحریم‌ها، با حرفه‌ای ترین تیم دیپلماتیک ایرانی و با فرض روی کار آمدن مهربان‌ترین (!) دولت در آمریکا، چندین و چند سال طول می‌کشد.

بحران ششم، بحران ورشکستگی نظام بانکی است. بر آوردهای گزارش‌های رسمی نشان می‌دهند که تقریباً تمام بانک‌های بزرگ کشور ورشکسته هستند (به صورت ساده، یعنی وام‌های داده‌اند که نمی‌توانند وصول کنند). به این ترتیب، تأمین مالی بسیاری از پروژه‌ها در یک دهه آینده دچار مشکل خواهد بود.

بحران هفتم، بحران ورشکستگی صندوق‌های بازنشستگی است. داده‌های جسته‌گریخته نشان می‌دهند که حدود ۱۷ صندوق بازنشستگی در کشور ورشکسته هستند، به این معنی که برای پرداخت حقوق و مستمری بازنشستگان، هر ماه نیازمند کمک دولت هستند. بحران هشتم، بحران بیکاری است. اقتصاد ایران اکنون تنها به اندازه ۲۶ میلیون نفر شغل ایجاد کرده است و این در حالی است که نزدیک به ۳۰ میلیون نفر دیگری که در کار سار (بین ۱۵ تا ۶۵ سال) قرار دارند، شلگر از ساختار رسمی اشتغال قرار دارند. «شلگر بیکاران» بی‌اندازه ترسناک است. بحران نهم، بحران سالمندی است. ایران یکی از سریع‌ترین نرخ‌های پیری جمعیت را در جهان دارد و پیش‌بینی‌های رسمی نشان می‌دهند که تا سال ۱۴۳۰ خورشیدی، از هر ۴ نفر ایرانی یک نفر بالاتر از ۶۰ سال سن خواهد داشت. این روند، می‌تواند به‌طور کامل رشد و آینده اقتصادی ایران را تحت‌الشعاع قرار بدهد. بحران دهم، بحران فقر فرازاینده در ایران است. گزارش‌های رسمی (از جمله گزارش سازمان تأمین اجتماعی)، نشان می‌دهد که حدود ۳۰ درصد از ایرانی‌ها زیر «خط فقر مطلق» هستند. گزارش‌های غیررسمی، این میزان را ۵۰ تا ۷۰ درصد هم برآورد کرده‌اند. در واقع، بین ۲۰ تا ۵۰ درصد از ایرانی‌ها در شرایط مردم آفریقا زندگی می‌کنند. جمع شدن این همه بحران در یک کشور، اگر نگوییم بی‌سابقه، کم سابقه است. حل و فصل همه این مشکلات در حالی که اعتماد عمومی روز به روز آب می‌رود، جیب دولت‌های ایرانی خالی است و دشوار خواهد بود.

منبع: فرارو